

Vogeljaar-Vogelfotoparade 1992

Op 21 januari 1993 bogen zeven juryleden zich ten huize van Willem en Agnes Werkman in Hedel (Bommelerwaard) over 39 ingezonden zwartwitvogelfoto's en zes kleurenfoto's in de Ektarcategorie. De jury bestond uit de bestuurs- en redactieleden van Het Vogeljaar Jan Albers, Henk Lichtenbeld, de nieuwe penningmeester Jan Mulder, Jaap Taapken en Wim Werkman, aangevuld met vogelfotograaf Hans Gebuis en natuurtijdschriftredacteur en fotograaf Koos Dansen.

Ektar

Eerst werden de zes Ektarkleurvergrotingen uitgelegd en nauwgezet bekeken, bediscussieerd en beoordeeld, in verband met de door Kodak Nederland beschikbaar gestelde speciale prijs voor deze categorie, bestaande uit Kodakfilms ter waarde van f 250,-.

In deze groep vielen in positieve zin op: zich uitschuddende Brilduikers van Gerard de Hoog uit Pijnacker (mooie actie, jammer dat de donkere delen van de vogels te veel verdwijnen in het donkere water), een fraaie opname van een Bruine Kiekendief die zijn verenpak ordent (helaas in rommelige hardgroene klaver) van Hans Dwers uit Almere en een tweetal foto's van een Roodborsttapuit op Texel. Eén van beide, gemaakt door **Rob van Leerdam** uit Gellicum op Ektar 100, werd met algemene stemmen tot **winnende opname** gekozen. Wij zien een prachtig scherp afgebeeld mannetje van de Roodborsttapuit in fraaie houding in de top van een struikje, goed in beeld geplaatst en met een rustige oranjebruine achtergrond die goed harmonieert met de tinten van de vogel. Van harte gelukgewenst Rob van Leerdam!

Bij een tweetal ingezonden foto's in deze categorie bestond overigens twijfel of het wel om Ektar ging.

Zwartwit

In de categorie zwartwit ging het om heel wat meer inzendingen en ook om een veel vettere prijzenpot, te weten een eerste prijs van f 750,-, een tweede prijs van f 450,-, een derde prijs van f 300,-, een vierde prijs (eerste aanmoedigingsprijs) bestaande uit films ter waarde van f 150,- en een vijfde prijs (tweede aanmoedigingsprijs) bestaande uit films ter waarde van f 100,-.

De selectieprocedure bestond als vanouds om te beginnen met het al besprekend en overlegend, uit de race halen van de duidelijk kansloze foto's.

Daarbij waren onder meer: een flinke groep Spreeuwen op elektriciteits- of telefoondraden door Gerard de Hoog - aardig, maar toch erg passief en gewoontjes; een groepje voetvechtende Meerkoeten door Henk de Groot - de actie is leuk - maar het geheel toch te 'klodderig' en rommelig van compositie; boeiend gedrag vertonen twee naar elkaar dreigende Oeverpiepers door J. van 't Hof - maar helaas is de foto niet scherp en zijn de voor- en achtergrond grauw en saai. Van de zelfde maker was een opname van een Sperwergrasmus bij De Cocksdorp - opwin-

dende soort, maar onscherp en half van achteren gekiekt.

Uitdunnen

In diverse ronden dunde het veld steeds verder uit. Redenen waarom foto's het niet haalden waren: onscherp, passief, schuin van boven gefotografeerd en mede daardoor 'vastgeplakt' aan de achtergrond, achtergrond in verhouding tot het onderwerp te donker of te licht, rommelige compositie, erg grof van korrel, grauwig, vlekkerig, vuil.

Van een Notenkraker die zo tam is dat je hem ook met een 135 mm lens bijna beeldvullend kunt fotograferen, verwachten wij niet zomaar een kiekje, maar een opname waaraan je kunt zien dat er met aandacht en vaardigheid twee filmpjes op zijn volgeschoten en dat de ingezonden foto daarvan de allerbeste is, waarbij alles of bijna alles klopt.

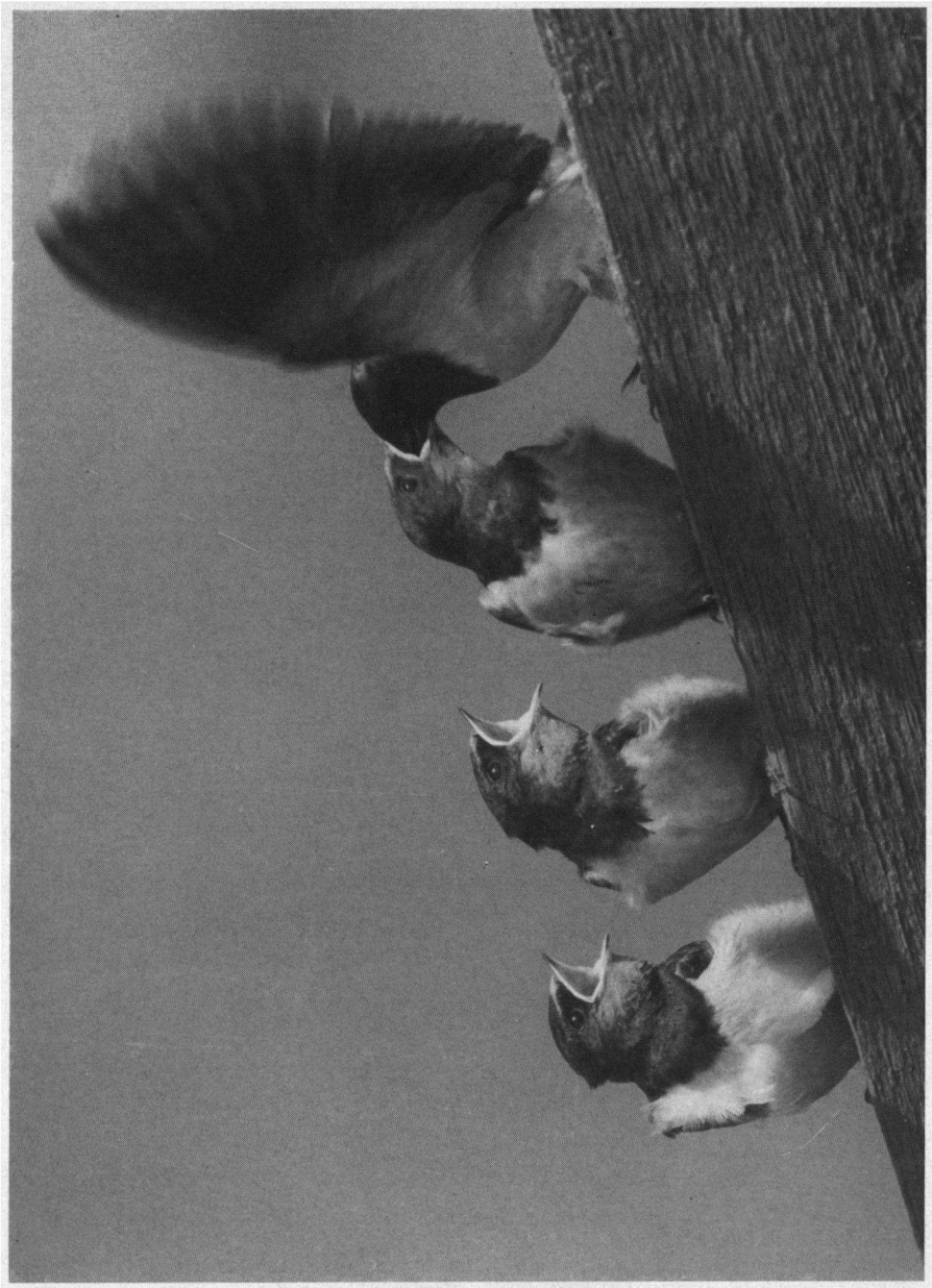
Dat konden wij helaas niet afzien aan de foto van Marten van Dijk - Notenkraker deels in de schaduw, scherpte niet uitmuntend, compositie niet bijzonder. Henk Harmsen legde de Notenkraker interessanter vast: zittend op zijn andere camera + telelens op statief - het dier liet zich ogenschijnlijk bijna dressereren. Ook een andere foto van Henk Harmsen, van een Drieteenstrandloper trok de aandacht - haarscherp, maar eigenlijk te groot in beeld, te eenzaam voor zo'n groepsbeestje, en met donkere snavel en pootjes die bijna wegvallen in het donkere water.

Hoe moeilijk het is een groep vliegende vogels voldoende scherp vast te leggen en ook nog een spannende compositie te treffen, bewezen de foto's van vliegende Grote Sterns van Gerard de Hoog en van de Rotganzen door Auke B. Terluin, de het net niet haalden.

Een voldoende tot ruim voldoende haalden ook de Houtduif van Mike Weston, de poetsende Blauwe Reiger van Henk de Groot, de Velduil en op Ameland door Auke B. Terluin (geen verstoring?) en de twee met elkaar communicerende Kokmeeuwen van Henk Tromp.

De laatste dertien

Toen lagen er nog dertien kanshebbers. Wij begonnen van twee uitstekende opnamen van duidelijk de zelfde zingende Blauwborst er één weg te leggen, namelijk die met een licht beeldverstorende onscherpe riethalm. Daarna sneuvelden: Mies Koks' Ralreiger, verschalkt in Griekenland - interessante soort, aardig van druk, krasje, iets grauwig en niet al te dynamisch; de Kuifduiker met jongen op IJland van Henk Tromp - leuk,

Eerste prijs. Boerenzwaluwen, Zaanstreek, 21 juni 1992. Leica R4 - Telyt 560.

Foto: A.C. Zwaga.

Tweede prijs. Meerkoeten, Zevenhuizen Z.-H., 27 februari 1992. Asahi Pentax MX, SMC Pentax 14/300 mm.

Foto: Auke B. Terluin.

Derde prijs. Witgesterde Blauwborst, Noorderplassen, Almere, 11 april 1992. Pentax LX, Leitz Telyt 560 mm.
Foto: Henk Tromp.

Eerste aanmoedigingsprijs. Grauwe Franjepoot in zomerkleed, Weversinlaag, Schouwen-Duiveland, 15 mei 1992. Nikon F 801S, 600 mm, inclusief teleconverter 1,4x, F/8- 125 à 250 seconden. Foto: Henk Harmsen.

Tweede aanmoedigingsprijs. Buizerd, Zuidelijk Flevoland, 1 januari 1991. Leica Ru, Telyt 8.8, 560 mm. Foto: Jan Steurink.

Eerste prijs Ektarfilm. Mannettes Roodborstapuit, Texel, mei 1992. Sigma 500 mm. Ektar 100 asa.
Foto: Rob van Leerdam.

aandoenlijk, kopjes van de jongen op de rug heel pittig, maar oudervogel zonder zichtbaar oog, een poging om dan maar een pupil in de foto te krassen was niet goed gelukt; Brandgans verjaagt Rotgans van Mies Koks - rake actie, goed in beeld geplaatst, maar te veel saaie voor- en achtergrond, waarom niet een lage brede uitsnede gemaakt?; spetterende Brilduiker van Gerard de Hoog - dynamisch, toch niet scherp genoeg, ongerechtigheid linksboven in beeld; Kluut voedselzoekend - karakteristieke houding, actie, spiegelbeeld, helaas wat 'vieze' vlekken en plekjes in de achtergrond; Boerenzwaluw vleugelstrekking op draad, van A.C. Zwaga - na veel discussie er uit, volgens de meerderheid van de jury duidelijk minder dan andere Boerenzwaluwopname (met jongen); juveniele Zilvermeeuwen van Mike Weston - aardige actie en compositie, maar toch niet werkelijk bijzonder.

De prijswinnaars

Over de laatste vijf overgebleven foto's is lang van gedachten gewisseld, gewikt en gewogen, maar het lukte de juryleden niet om tot een eensluidende beslissing te komen. Stemming moest daarom uitkomst bieden. Ieder maakte zijn persoonlijke rangorde, er werd geturfd en toen bleek de volgende uitslag:

De 5de prijs is voor de vliegende Buizerd in Zuidelijk Flevoland van Jan Sleurink uit Lelystad - romp en oog scherp, vleugel onscherp, raak, dynamisch, goed in de doka mee omgegaan wat betreft doordrukken en tegenhouden, iets te groot en log in beeld.

De 4de prijs viel toe aan Henk Harmsen uit Den Haag voor zijn opname van een Grauwe Franjepoot, Weversinlagen, Schouwen-Duiveland - mooie druk, elegante houding, druppel aan snavel, prettige achtergrond, lichtje in oog later aangebracht maar heel fijnzinnig.

■ Namens de jury, Koos Dansen, mr. P.J. Oudsingel 93, 6836 PL Arnhem.

De 3de prijs is toegekend aan Henk Tromp uit Nieuwegein voor zijn zingende Blauwborst, Noorderplassen Almere, haarscherp, fraai gedrag, mooie druk, achtergrond iets te licht.

De 2de prijs komt terecht bij Auke B. Terluin uit Rotterdam voor zijn foeragerende Meerkoeten, Zevenhuizen - prima compositie 'vogels in kenmerkend landschap met rietkraag', gedrag treffend vastgelegd, ritme, scherp, goed doortekend.

De 1ste prijs van de Vogelfotoparade 1992 valt ten deel aan A.C. Zwaga te Zaandam voor zijn voerende Boerenzwaluw met drie jongen, Zaanstreek - prachtig ritme met de drie jongen in de zelfde bedelpose, goede compositie met de houten balk precies vanuit de linkeronderhoek, technisch goed, actie en ook sterk appelerend aan gevoel en emotie.

Alle prijswinnaars hartelijk gelukgewenst met dit resultaat!

Eigen sfeer en zeggingskracht

In het bescheiden aantal inzendingen voor de Vogelfotoparade 1992 weerspiegelt zich de nog steeds voortschrijdende ontwikkeling van het gebruik van meerkleurenfilms en meerkleurendruk. Tegen deze achtergrond is het verheugend dat de zwartwitfotografie toch een aantal trouwe beoefenaren blijft houden. Zwartwitfoto's hebben vaak een eigen sfeer en grafische kracht die menige perfecte kleurenfoto of -dia, die weliswaar realistischer maar vaak ook 'gladder' is, moet ontberen. Dit geldt trouwens niet alleen voor foto's maar ook voor film, gezien bijvoorbeeld de enorme zeggingskracht en emotionele lading die de in januari op de televisie vertoonde zwartwitbeelden van de Elfstedentocht 1963 voor velen bleken te hebben - mede door het zwartwitkarakter!